

A HTMT HÍREI

Az MTA három újabb Domus pályázatot hirdet meg

Az MTA három újabb Domus pályázatot hirdet meg tudományos kötetek kiadására, színvonalas nemzetközi publikációk megjelentetésére, illetve nemzetközi konferencia-részvétellel. A pályázatokat a kötelező mellékletekkel együtt 2022. április 21-től a rendelkezésre álló keretösszeg kimerüléséig, de legkésőbb 2022. szeptember 30-ig 14 óráig (magyarországi idő szerint) a könyvkiadás támogatás pályázat 2022. augusztus 31-ig az Akadémiai Adattárhoz kapcsolt Domus pályázati rendszeren keresztül kell benyújtani...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Megjelent a REGIO 2022. évi 1. száma

A REGIO. Kisebbség Kultúra Politika Társadalom negyedévenként megjelenő tudományos folyóirat, az összehasonlító régió-, társadalom- és kultúrakutatás orgánuma, amelyet a nemzeti és a kisebbségi kérdés tanulmányozásán keresztül jelenít meg. [...] Olyan tanulmányok olvashatóak a lapban, mint Kovács Eszter: A diaszporizálódás mintázatai az egyesült királyságbeli új magyar kivándorlók körében; Beke Zsolt, Mrva Marianna: A kulturális ízlés társadalmi összefüggései a szlovákiai magyarok körében; Bálint Gyöngyvér, Sólyom Andrea, Telegdy Balázs- mindketten az MTA külső köztestületének tagjai: Szabadidőeltöltés – kultúrafogyasztás – médiahasználat Sepsiszentgyörgyön a koronavírus idején; továbbá Balázs Imre József, az MTA külső köztestületi tagjának tanulmánya... [...] Recenziók is szerepelnek a lapban, mint például Balla Kálmán: Államhatár- és népességmozgások évtizede a Felvidéken; Szeghy-Gayer Veronika: Négy új szlovák (társadalom) történelmi monográfia...” Forrás: RegioTk.hu: [teljes cikk >](#)

Konferencia: Egy (közép)európai... József Attila és a romániai kultúrák

A nemzetközi konferencia szervezőbizottsága: Tverdota György, Sárközi Éva (József Attila Társaság) Balázs Imre József, Berszán István (BBTE Magyar Irodalomtudományi Intézet) Bányai Éva, Szikszai Mária (MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottság) szeretettel várja Önöket Kolozsváron, 2022. április 27–29. között megrendezendő Egy (közép)európai... József Attila és a romániai kultúrák című konferenciára. A háromnapos konferencián olyan előadások hangzanak el, mint például Gyáni Gábor: A kismagyar nemzettudat és a közép-európai identitás kérdése a harmincas években; Boka László: A transzilvanizmus két arca, két évtizede, két generációja. Kelet-Közép-Európaiság és József Attila-hatások Erdélyben a két világháború között; Tverdota György: „török, tatár, tót, román / kavargó e szívben”. József Attila nemzettudata...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Péntek János: Kalotaszegi tájszótár

Könyvbemutatóra kerül sor 2022. május 10-én, 18.00 órától a Kolozsvári Akadémiai Bizottság szervezésében, a KAB székházában (Kolozsvár, Ion Ghica utca 12. szám): Péntek János, az MTA külső tagja Kalotaszegi tájszótár című munkáját Csomortáni Magdolna ismerteti. A könyvet az Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége adta ki. Kalotaszeg az egyik legismertebb nyelvi és néprajzi táj Erdélyben, de mindeddig nem történt meg sajátos szókincsének, tájszavainak szótári feldolgozása. A korábbi gyűjtések alapján a szerzőnek mintegy százötven évre volt lehetősége a visszatekintésre és – anyanyelvjárásáról lévén szó – közvetlen nyelvi élményként is több mint hetven évre. [...] Az 500 oldalas szótár a szerző által szerkesztett A moldvai magyar tájnyelv szótárához hasonlóan két részből áll: az első, Szavak és dolgok címmel, nyelvészeti szempontú, a közismert tájszótárakhoz hasonlóan a címszók maguk a tájszók, a második részben, amely a Dolgok és szavak címet viseli, néprajzi megközelítésként az egyes szócikkekben a tájszavak a helyi kultúra sajátos fogalmainak megnevezéseiként szerveződnek...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Artes Liberales előadássorozat: Zamfir Korinna előadása

Az újszövetségi írások elemzése mellett az ókori önkéntes/magán egyesületek kutatása az egyik legígéretesebb megközelítés, amely megvilágíthatja a krisztuskövetők korai közösségeinek szerveződését és működését. Ezt egészíti ki a vallási, szakmai, családi kapcsolatok hálózatainak vizsgálata, amely rámutat a kereszténység korai terjedésének módjaira és fényt vet a krisztuskövetők összetett identitására. Előadó: Zamfir Korinna katolikus teológus, biblikus, a BBTE Római Katolikus Teológia Karának oktatója, az előadás címe: Egyesületek, hálózatok, kora keresztény identitások. Az eseményt 2022. június 9-én 18.00 órától, Zoom alkalmazásban, illetve a KAB YouTube csatornáján élőben közvetítjük...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Felmérés és statisztika: A Hogy van, Szlovákia eredményei

Szlovákiában nő a lakosság félelme az orosz-ukrán háború okozta gazdasági következmények miatt, főleg a gazdasági válságtól és a drágulástól tartanak az emberek. A Hogy van, Szlovákia? felméréséből kiderült az is, hogy csupán a megkérdezettek 27,5 százaléka lenne hajlandó egy esetleges háború során fegyvert ragadni Szlovákia védelmében. A felmérés azt is megmutatta, hogy a 60 év feletti férfiak nagyobb hajlandóságot mutatnak a harcra, mint a 40 év alattiak. "A Szlovákiáért való alacsony harci hajlandóság nemcsak az egyes intézményekbe és az államba vetett alacsony bizalommal lehet összefüggésben, hanem egy bizonyos geopolitikai megosztottsággal is. A történelem is fontos kontextus – Szlovákiában nincs hagyománya a saját fegyveres erők heroizálásának és más országoktól vagy nemzetektől eltérően a múltban sem nyertünk meg semmilyen nagyobb fegyveres konfliktust, vagy felkelést" kommentálta az eredményt Robert Klobucký, a Szlovák Tudományos Akadémia (SAV) szociológusa. [...] Szlovákiában a lakosok 55 százaléka rendelkezik legalább alapvető digitális készségekkel, míg Magyarországon és Lengyelországban a népesség kevesebb mint fele. Az idősek kevesebb mint negyede tudja használni a digitális eszközöket országunkban ..." Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Elhelyezésre kerül az Ipolyhídvég-Drégelypalánk Ipoly-híd alapköve

Április 20-án 11 óra után kerül sor az Ipolyhídvéget Drégelypalánkkal összekötő új Ipoly-híd ünnepélyes alapkövetételére. Annak ellenére, hogy ezek a falvak légvonalban csupán 1 km-re találhatók egymástól, a legközelebbi határátkelőn keresztül a túloldalra közel 20 kilométeres út vezet. [...] Szerkezetét tekintve a híd egynyílású, vasbeton pályalemezzel merevített, 2 főtartós acél 51,3 fesztávolságú ívhíd lesz. A hídon 3,5 tonnás súlykorlátozás lesz érvényben. Az újonnan épülő műtárgy kivitelezésével egyidőben, a beruházás második projektelemekeként mind magyar, mind pedig szlovák oldalon csatlakozó út épül..." Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk](#) >

Megemlékezések a Felvidékről kitelepítettek emléknapján

Az izsai székhelyű Felvidéki Huszár és Hagyományörző Egyesület szervezésében, Komárom szatellit településén április 13-án emlékeztek meg a felvidéki magyarok kitelepítésének emléknapjáról. A meghitt légkörű megemlékezés délután a helyi katolikus templomban kezdődött, ahol a dél-komáromi Kecskés László Társaság és Komárom városa által tíz évvel ezelőtt adományozott, fekete márványtábla emlékeztet a beneši törvények miatt meghurcolt, izsai magyarság kálváriájára. [...] A közeli Faluházban került sor a folytatásra, az Izsán hajdani alapiskola-igazgatóként is köztisztletnek örvendett Klemen Terézia Kitaszítottak című könyvének bemutatására. Annak a társszerzője, Oláh Kálmán, Pro Urbe-díjas dél-komáromi volt tanár, jelenlegi köztisztviselő nem tudott jelen lenni a rendezvényen. [...] Az április 12-én tartott közös tatabányai megemlékezést követően Szőgyénben is megemlékeztek a felvidéki kitelepítettek emléknapjáról..." Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Konferencia: A csehszlovák–magyar lakosságcsere története és emlékezete

Pontosan 75 évvel ezelőtt, 1947. áprilisi 12-én indult el az első szerelvény az otthonaikból kiűzött felvidéki magyar családokkal a számukra ismeretlen alföldi települések felé. A hetvenöt éve történt eseményekről még mindig tudnak új részleteket, új összefüggéseket felkutatni a történészek. Ezekről számoltak be a Rubicon Intézet, a Selye János Egyetem Tanárképző Kara, valamint a Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete által tartott A csehszlovák–magyar lakosságcsere története és emlékezete című konferencia előadói. [...] Szarka László, a Rubicon Intézet kutatója, a Selye János Egyetem tanára emlékeztetett arra, hogy a csehszlovák kormány annyira felkészült a teljes magyar lakosság kiűzésére, hogy már a pontonhidak helyét is kitérték. Mert a nagyhatalmak nem járultak hozzá a teljes felszámoláshoz, napirendre került a lakosságcsere, de alternatívaként mindvégig megmaradt az erőszakos kitelepítés lehetősége. [...] A gútai születésű Angyal Béla, a Szegedi Tudományegyetem Történelemtudományi Doktori Iskola kutatója az 1946 februárjától, az államközi egyezménytől 1947 áprilisáig, a népcsere megkezdéséig vezető utat elemezte..." Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk](#) >

Interjú: Máthis Krisztián, a prágai Károly Egyetem oktatója

Máthis Krisztián a prágai Károly Egyetem Matematika-Fizika Karának professzora. Pozsonyban született, a komáromi Selye János Gimnáziumban érettségizett, majd Prágában folytatta egyetemi tanulmányait. A Károly Egyetemen és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen (ELTE) doktorált szilárdtest fizikából illetve fizikai anyagtudományból. [...] Mik az eddigi kutatómunkájának legnagyobb eredményei? – A csoportunk specialitása, hogy az anyagok mikroszerkezetének változásait nagy tér- és időbeli felbontással tudjuk vizsgálni, valós időben. Ez egy óriási előrelépés a klasszikus kísérleti módszerekhez képest, ahol egy folyamat (deformáció, hőkezelés stb.) végrehajtása után, csak utólag tudtak következtetéseket levonni..." Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk](#) >

Felolvasóest Pozsonyban a költészet napja alkalmából

A magyar költészet napját Magyarországon 1964 óta április 11-én József Attila születésnapján ünneplik. Számunkra, felvidéki magyarok számára azért is különleges ez a dátum, mert ezen a napon született idén 122 éve, 1900-ban a magyar irodalom egy másik kiemelkedő alakja, a kassai származású Márai Sándor is. A pozsonyi Liszt Intézet idén egy felolvasóest keretében emlékezett meg a költészet napjáról, Tétlen figura keresi kirendelt helyét a kockás sakktablán címmel, amelyen Jókai Ági színművész, valamint Bognár Tamás és Mezőszállási Márk színművészhallgatók előadásában hallhatták a résztvevők ismert magyar költők verseit magyar vagy szlovák nyelven...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Előadás: Pozsony főúri palotái

A főúri paloták megépítésének előzményeit Korpás Árpád a Pozsonyi Kifli polgári társulástól azon az előadáson, amelyet a Pozsonyi Kaszinó szervezett, s amelynek témája Pozsony főúri palotái voltak. [...] A Duna-parti város a Magyar Királyság egykori fővárosaként gazdag az arisztokraták palotáiban. Mivel országgyűléseket is tartottak a városban, és több kormányhivatalnak volt itt a székhelye, a főúri családok igyekeztek megfelelő palotát építtetni itt maguknak. [...] A dualizmus korában aztán a vasúti közlekedés megindulásának, az 1890-re elkészült első köhídnak és a 19. század végére kialakított téli kikötőnek köszönhetően sorra nőnek ki a gyárak és az üzemek a Duna mindkét oldalán. Elindul egy erőteljes iparosodás Pozsony történetében, és ekkor kezdik a sajtó nyelvén Pozsonyt Magyarország Manchesterének nevezni” az előadó hozzáfűzte, 1872 előtt Pozsony Kolozsvárral versengve még egy tudományegyetemért is harcba szállt...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

A Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete (SZMKE) is elindította tavaszi tevékenységét

A téli hónapok pályázatírással és az elmúlt év értékelésével teltek. A 2021-es év végén az egyesület 111 aktív taggal rendelkezett. Tavaly márciusban kezdte meg a közös munkát az új elnökség, s az év folyamán négy nyertes pályázat koordinációját intézték. Ezen pályázatok egyik gyümölcse az a kétnapos szakmai műhelynap-sorozat, amely idén kerül megvalósításra – számolt be portálunknak Tegdes Egyházi Dóra, az SZMKE elnöke. A tavaszi-nyári hónapokban négy képzéssel készülnek a szlovákiai magyar könyvtárosok, iskolai könyvtárosok, pedagógusok részére...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Április 19-én kezdődött a magyar nyelv hete Somorján

Anyanyelvünk határtalan jelmonddal április 19. és 26. között rendezik meg a magyar nyelv hetét egyebek mellett beszélgetésekkel, rendhagyó órákkal és versenyekkel. Az idei rendezvénysorozatban a legnagyobb figyelmet a Felvidék kapja, a somorjai megnyitó után Ipolyságon, Léván, Buzitán, Kassán és Királyhelmeceken Nyiri Péter, Pomozi Péter és Pusztay János tartanak előadásokat. A magyar nyelv hete rendezvénysorozat nyitóünnepsége a felvidéki Somorján lesz a Csemadok közreműködésével április 19-én. A megnyitón köszöntőt mond Juhász Judit, az Anyanyelvápolók Szövetsége elnöke és Bárdos Gyula, a Csemadok elnöke. A nyitóelőadást Pomozi Péter, a Magyarságkutató Intézet Magyar Nyelvtörténeti Kutatóközpont igazgatója tartja...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kiállítás a Barta Gyula galériában

Nagy érdeklődés övezte a fiatal festő, Vámos János önálló kiállítását Párkányban. A Barta Gyula galériába lépve egy egészen új térbe csöppent még az intézmény gyakori látogatója is, hiszen Kipakolás című kiállítás nevéhez hűen egy teljesen lecsupaszított fehér térben tárult az érdeklődők szeme elé. Vámos János, szőgyéni származású képzőművész első diplomáját a pozsonyi Szlovák Műszaki Egyetem Desing Intézetében szerezte, 2020-tól pedig a Prágai Szépművészeti Akadémián tanul, Robert Šalanda osztályában. Fiatal kora ellenére már szép sikereket tudhat magáénak: különdíjat nyert az Első Felvidéki Képzőművészeti Biennálén és a Godot Art Fair-en...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Emléktábla az ipolysági gettóból elhurcoltak tiszteletére

2022. április 13-án – a holokauszt ipolysági áldozataira emlékezve – emléktáblát avattak az egykori ipolysági gettó bejáratánál. Az emléktábla avatásán beszédet mondtak az ipolysági vallási felekezetek képviselői; előbb a római katolikus egyház nevében Hlédik László esperes és Jozef Slavkovský káplán, majd az evangélikus egyház nevében Hana Peničková lelkész, továbbá a református egyházat képviselve Izsmán Jónás szólt a megjelentekhez. A budapesti Páva utcai zsinagóga rabbija, Radvánszki Péter emlékezett kassai születésű holokauszt túlélő nagymamájára, majd hangsúlyozta, hogy egy zsidó számára az egyik legfontosabb parancsolat a temetés...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

100 százalékos feldolgozottsági eredmények alapján 11 párt került be a parlamentbe

A Központi Választási Bizottság kihirdette a köztársasági parlamenti választás végleges eredményét. Az adatok 100 százalékos feldolgozottsága alapján a szerb parlamentbe tizenegy választási lista került be, melyek közül öt kisebbségi. A legtöbb szavazatot az Aleksandar Vučić — Együtt Mindent Elérhetünk lista kapta, 42,97 százalékot, mely 120 mandátumot szerzett. A második helyen a Marinika Tepić — Együtt Szerbia Győzelméért lista áll 13,68 százalékkal és 38 mandátummal. A Vajdasági Magyar Szövetség az eddigi adatok szerint a leadott szavazatok 1,58 százalékát tudhatja magáénak, amivel öt mandátumot szerzett...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Felmérés: Szerbiában a többség már nem akar csatlakozni az EU-hoz

A szerb állampolgárok többsége a történelem során most először ellenzi Szerbia csatlakozását az Európai Unióhoz – derül ki az Ipsos friss kutatásából. Ennek egyik oka a Szerbiára nehezedő EU-s nyomás, a másik pedig az Oroszország elleni szankciók bevezetésének kérdése. A kutatás szerint a polgárok 44 százaléka ellenzi az európai integrációt, 35 százaléka támogatja, 21 százalék pedig nem tudott vagy nem akart válaszolni a kérdésre – írja a Blic. Válsághelyzetekben rendszerint visszaesik az EU-csatlakozás támogatottsága, de ennek mértéke még soha nem volt ilyen alacsony...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Elindult a Vajdasági Iskolák honlapja

Április 20-ától kezdődően a Vajdaság Autonóm Tartomány területén lévő valamennyi nevelési-oktatási és iskoláskor előtti intézményről, valamint diákotthonról egybegyűjtött információkat megtalálhatják az érdeklődők az új Vajdasági Iskolák honlapon. [...] A honlap segítségével valamennyi diák, szülő, tanügyi dolgozó és érdeklődő számára elérhetővé válnak az oktatási intézmények általános adatai, mint például az intézmény fajtája, alapítója, alapítási évszáma, a nevelő-oktató munka nyelve, az igazgató neve és hivatalba lépésének dátuma. Továbbá feltüntetik az intézmény elérhetőségeit — telefonszám, e-mail-cím és weboldal. [...] Vajdaság AT területén 151 iskoláskor előtti intézmény, 391 általános iskola, 155 középiskola és 18 diákotthon található...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Projekt, amely által a fiatalok jobban megismerhetik a kulturális örökségüket

Szakmai konferenciát tartottak a tartományi képviselőház nagytermében A fiatalok és az örökség - hagyományok és jövő a határ menti régióban című projekt keretében. A projekt célja, hogy a szerbiai és magyarországi fiatalok előadásokon, műhelymunkákon és tanulmányi utakon keresztül jobban megismerjék kulturális örökségüket, és bekapcsolódjanak a védelmének megőrzésének folyamatába. [...] A projektsorozat 2020 novemberében indult és most áprilisban ér véget...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

A zentai diák értékörök sikere a Hungarikum vetélkedőn

A Lakiteleki Népfőiskola, a Hungarikum Bizottság, a Magyar Országgyűlés és a Nemzeti Művelődési Intézet támogatásával hirdették meg a Kárpát-medencei szintű Hungarikum vetélkedőt az általános iskolák 7. és 8., valamint a középiskolák 1. és 2. osztályosai számára. A négy fordulóban zajló esemény témája a hungarikumok, a kiemelt nemzeti értékek és a világörökség volt. A 237 induló csapat közül a zentai Petőfi Sándor Általános Iskola Tiszavirág csapata a 8. osztályosok korcsoportjában 3. helyezést ért el egyedüli vajdasági és külhoni csapatként. [...] Az első fordulóban a diákoknak egy ötven kérdésből álló feladatsort kellett online úton megoldaniuk. Ezután két prezentációt kellett készíteni, az egyiket egy hungarikumról, a másikat egy kiemelt nemzeti értékről — mesélte Kormányos Katona Gyöngyi magyar nyelv és irodalom szakos tanár, a Tiszavirág csapat felkészítője...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Három új kötet a TraN(S)zakció műfordítás-sorozatban

Három új műfordításkötet is megjelent az utóbbi néhány hónapban a Forum Könyvkiadó Intézet gondozásában. Neven Ušumović szabadkai horvát szerző novelláskötete, Đorđe Lebović zombori szerb drámaíró családregénye, és Gašper Kralj szlovén író regénye olvasható immár magyar nyelven is. Az említett három kiadvány a Forum Könyvkiadó Intézet TraN(S)zakció elnevezésű műfordítás-sorozatában jelent meg. A hét éve indult sorozat ezzel 16 kötetesre duzzadt, és a délszláv térség kortárs irodalmának színe-java szerepel benne, túlnyomórészt vajdasági műfordítók fordításában...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: A múlt idők épületeit kutatva

Szilágyi Mária, az MTA külső köztestületének tagja jelenleg az Újvidéki Egyetem Építészeti és Városrendezési Tanszékén tanít, a végzettsége: az építészet doktora, műemlékvédelmi szakmérnök, Nemrégiben díjban részesült a könyve a VMMSZ Vajdasági Szép Magyar Könyv pályázatán. A művészeti könyvek és albumok kategóriájában nyert az Antal Szilárdal közös könyvük, az Üzenetek a falakról 2: a zsidóság jelei. [...] A kiadványt a Művészeti Akadémia és a CULTstore Egyesület jelentette meg — mesélte Mária, és azt is elmondta, a könyvet két alkalommal mutatták be Újvidéken. — Először a Vajdasági Levéltárban, a témához kapcsolódó kiállítás keretében ismerhette meg a közönség, másodsor az Újvidéki Zsidó Hitközség székházában. [...] Mint mondta, ez a folytatása a 2019-ben megjelent Üzenetek a falakról című könyvnek, melyben az újvidéki Mária neve római katolikus templom falfirkáit próbálták megfejteni. [...] A 2020-ban megjelent kötetben az újvidéki zsinagóga külső és belső falain lévő feliratoknak, neveknek jártunk utána. Igazából egy kicsit játékos módon próbáltuk megfejteni, hogy kik voltak a feliratok (nevek) mögött rejtőző személyek. Néha egészen biztosan be tudtuk azonosítani őket, és levéltári források, korabeli újságok segítségével rekonstruáltuk az életrajzukat...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Előadást a Felvidékről kitelepített magyarok emléknapja alkalmából Törökbecsén

A Jókai Mór Magyar Művelődési Egyesület székházában megtartott rendezvényen Györe Decsov Emese történelem szakos tanár, a Magyar Nemzeti Tanács Kulturális Bizottságának tagja tartott előadást. Az eseményt a Rákóczi Szövetség helyi Ifjúsági Szervezete, valamint a Teleház Polgárok Egyesülete hívta életre...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Tízéves lett a kArc Irodalmi Kávéház

A költészet napja alkalmából pazar jubileumi koncertet tartottak Szabadkán. A jubileumok az ünneplésen kívül az előre és a visszanézésre is alkalmasak. Kalmár Zsuzsát a kArc háziasszonyát kérdeztük a tíz év rezüméjéről. Kalmár Zsuzsa, háziasszony, kArc: „Öröm, odaadás, értékteremtés, és el sem hiszem, hogy elmúlt ez a tíz év. Születésnap koncertjükön vendégzenészeket hívtak, akikkel a régi versfeldolgozásokat is újra hangszerelték. A meghívott együttesek, a Sin Seekas, a Kurta utca, a Blue és a Contra Bayando saját feldolgozásban zenésítették meg a magyar költőket...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Interjú: Pap Éva, író

Engem a Vajdaság negyed évszázada „elszeretett” – válaszolta Pap Éva arra kérdésre, hogy miként kapcsolódik harmadik regénye a Vajdasághoz, amely nyár elején jelenik meg és a „Megbocsátás” címet kapta. Az írónővel a cím jelentősége mellett többek között arról is beszélgettünk, hogy mennyiben változott meg benne az a bizonyos kötődés. [...] Miért épp a Megbocsátás címet kapta a könyv? Egyrészt, amilyen egyszerű és rövid ez a szó, annál inkább bonyolult és többretegű lehet a jelentése...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Videó: Színes barokk Topolyán

A barokk zenei kultúrával ismerkedhettek azok, akik ellátogattak a topolyai múzeumba múlt szerdán este. A Színes barokk elnevezésű zenei est a MAGYAR/MŰVÉSZ/VILÁG című, a diaszpórában élő és alkotó művészek munkáit bemutató tárlat záró rendezvénye. Bach, Vivaldi és más barokk zeneszerzők dallamai valamint a húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó művek is felcsendültek a topolyai múzeumban, az Argentínában élő Leidemann Sylvia, az MTA külső köztestületének tagja és magyarországi zenésztársai előadásában...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Juhász Erzsébetre emlékeztek Topolyán

Hetvenöt évvel ezelőtt született Juhász Erzsébet topolyai származású író, kritikus, irodalomtörténész, pedagógus. A vajdasági és magyar irodalomban egyaránt jelentős alkotóra szülővárosában emlékeztek koszorúzással, kiállítással és könyvbemutatóval. Hozzá tartozói, tisztelő, az irodalmi élet, valamint a topolyai önkormányzat és a Magyar Nemzeti Tanács képviselői helyezték el a kegyelet virágait Juhász Erzsébet sírjánál a topolyai Nyugati temetőben. A megemlékezés részeként a Juhász Erzsébet könyvtár padlástermében megnyílt Csernik Attila, grafikusművész, Juhász Erzsébet özvegyének kiállítása is. Sági Varga Kinga irodalomtörténész, kritikus tartott irodalmi értekezést, majd bemutatták Bencsik Orsolya rendhagyó monográfiakötetét, mely az Énekes Krisztina rongyikái címet viseli és Juhász Erzsébet életművét dolgozza fel...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Megemlékezés Bodor Anikó és Burány Béla sírjánál

A Bodor Anikó emlékére szervezett népzenei konferenciát követően kedden a résztvevők a zentai Felsővárosi temetőben Bodor Anikó és Burány Béla sírjánál együtt énekelve és zenélve emlékeztek a vajdasági népzene gyűjtés és -kutatás kiválóságaira. A síremlékeknél Kónya Sándor méltatta a két kiemelkedő szakember munkásságát és fejezte ki köszönését az egész vajdasági népzenei közösség nevében...” Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Varga Gabriella újságíró

Magyarország köztársasági elnöke a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetés adományozta Varga Gabriella újságírónak, az Életünk főszerkesztőjének, a Misszió Média Kft. ügyvezetőjének. Az indoklás szerint az elismerést az európai magyar katolikusok közösségi életét újság- és könyvkiadói tevékenységével szolgáló munkájáért, valamint a határon túl és a diaszpórában élő magyarság támogatása érdekében végzett tevékenységéért kapta. Az anyaország határain kívüli tevékenysége Varga Gabriellát a mi szűkebb és tágabb bácskai és bánási tájainkra is többször elvezette. Ezekre tekintettünk vissza a napokban. [...] A könyvtáralapítási mozgalom is eljutott a Délvidékre. Mikor és hogyan? — A 2004. december 5-ei népszavazás után úgy éreztem, valamit tennem kell a határon túli magyarokért, ekkor kezdtem magyarországi könyvadományokból Kárpát-medence-szerte könyvtárakat alapítani. Rendszerint olyan intézményeket — iskolákat, közösségi házakat — kerestem, ahol egyáltalán nem volt könyvtár...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Politikum: Kalmár Ferenc miniszteri biztos a kisebbségvédelmi példáról Európában

Kalmár Ferenc, Magyarország szomszédságpolitikájáért felelős miniszteri biztos felügyeli a Kárpát-medencei utódállamokkal fenntartott vegyes bizottságok magyar ügyeit, ugyanakkor aktív szerepet vállalt az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának magyar elnökségében is. Az erdélyi származású diplomatával a nemzeti kisebbségek jogaiért folyó európai küzdelemről beszélgettünk. [...] A nemzeti kisebbségek jogainak helyzetéről jelent meg Szili Katalin miniszterelnöki megbízottal társszerzésben egy cikke az amerikai Newsweek hetilapban. Írásuk alapját az adta, hogy a francia kormány Korzika autonómiájáról tárgyal. Ez új kezdetet jelenthet Európában? – A nemzeti kisebbségek szempontjából Franciaország kirekesztő nemzetállamként határozta meg magát. most azonban úgy látszik, az Európai Unió soros elnökeként Franciaország hajlandó gesztust tenni a korzikaiak irányába. [...] A Kárpát-medencében a Vajdasági Autonóm Tartomány az egyetlen területi és kulturális autonómia. A délvidéki magyarok szempontjából mennyire váltotta be a hozzá fűzött reményeket? [...] A román politikusok magabiztosan állítják, hogy a romániai kisebbségvédelem példaértékű. Mennyire nehéz ezt cáfolni?...” Forrás: Erdelyinaplo.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Érvénytelenítette a bíróság a Sepsiszentgyörgy zászlajáról szóló kormányhatározatot

Érvénytelenítette a brassói táblabíróság a Sepsiszentgyörgy zászlajának elfogadásáról tavaly júniusban hozott kormányhatározatot. Az ítélet a közigazgatási részlege két román egyesület kifogásának adott helyt: a Kovászna, Hargita és Maros Megyei Románok Civil Fóruma által kezdeményezett eljárásba utóbb a – magyar szimbólumok és feliratok ellen peres százait indító – Méltóságért Európában Polgári Egyesület (ADEC) is beavatkozott. „Az elmúlt években gyakran vitatták el közösségünkötől azt a jogot, hogy szabadon használja a szimbólumait...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Az RMDSZ népszámlálási koordinátorait kérdeztük, hogy lehet megszólítani a magyar ajkú romákat

Mint közismert, a romániai népszámlálás első szakaszában vagyunk, ami március 14. és május 15. között zajlik. [...] A népszámlálás első időszakának kihívásairól tartott sajtótájékoztatót Horváth Anna, az RMDSZ ügyvezető alelnöke és az országos népszámlálási munkacsoport vezetője, valamint Barna Gergő szociológus, a magyar népszámlálási kampány lebonyolításával megbízott Közpolitikai Elemző Központ Egyesület elnöke. A sajtótájékoztatón megtudtuk, hogy az ötödik héten a becsült országos részvételi arány 20,8 százalék, amit a romániai magyar lakosság némileg meghalad, de a nem olyan mértékben, mint ahogy a szakértők szerint kellene. Horváth Anna kiemelte [...] egyszerűen képtelenség lesz minden magyar embert összeszámolni, mivel a 2011-es népszámláláshoz képest csak negyedannyi számlálóbiztos fog dolgozni. [...] A Transtelex arra volt kíváncsi, hogy Erdélyben és Partiumban hogyan lehet megszólítani a szociálisan hátrányos helyzetű, többes identitású állampolgárokat, akik között sokan magyar ajkú, roma etnikumú emberek. Barna Gergő elmondta, hogy erről a témáról van már tapasztalat, ugyanis a 2011-es népszámlálásnál is felmerült ez a kérdés, amit elég sok szociológiai felmérés követett. A 2011-es népszámlálás eredménye szerint a magyar anyanyelvű romák mintegy kétharmada magyarnak vallotta magát...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Sikeres az Erdélyi Múzeum Egyesület OGYSZ tudományos ülészaka

Két év késéssel – április 7–9. között zajlott Marosvásárhelyen az Erdélyi Múzeum Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának a XXX. tudományos ülészaka, nagyon gazdag programmal. Mintha a járványhelyzet miatt kiesett két évet szerették volna pótolni, a 12 szekcióban 123 dolgozat hangzott el a konferencián, amelyhez a megelőző két napon érdekes előrendezvények társultak. A rendezvényre közel 500-an jelentkeztek be, köztük 286 általános orvos, 152 fogorvos és 43 gyógyszerész. A tudományos ülészakának kiemelkedő szerepe van a szakosztály életében, egyrészt a tudományos ismeretek anyanyelven való átadása, másrészt a találkozás, a kollégákkal való személyes kapcsolat lehetősége miatt, ami az elmúlt két év során nagyon hiányzott – hangsúlyozta nyitóbeszédében Sipos Emese, a szervezőbizottság elnöke, a szakosztály titkára...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Cikksorozat: Székelyföldi öngyilkosságok 2.

Székelyföldön háromszor több öngyilkosság történik, mint országosan, derült ki cikksorozatunk első részéből. Második részben azt jártuk körül, hogy az öngyilkossági kísérletet túlélő emberek milyen rossz tapasztalatokkal találkozhatnak az egészségügyi rendszeren belül, és ennek mi lehet az oka. [...] Domokos Lajos-Csabával, a csikszeredai pszichiátria osztályvezető főorvosával beszélgettünk az öngyilkosság kapcsán felmerülő kockázati és veszélyeztető tényezőkről. [...] Az egészségügyi személyzet elutasító, kirekesztő és stigmatizáló magatartása pedig egyrészt a társadalmi előítéletekből táplálkozik, másrészt a félelemből és tehetetlenségérzetből, amit nem tud kezelni. [...] Megkeresésünkre Lukács Emese pszichiáter, a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány és Technológiai Egyetem pszichiátriai tanszékének adjunktusa elmondta, hogy a vonatkozó felkészítésekkel hogyan és milyen formában találkozhatnak az egyetemi hallgatók...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Megnyílt a 21. Gaudeamus Könyvvásár

Megnyílt Kolozsvár Főterén a 21. Gaudeamus Könyvvásár: idén több fedett pavilonban, hozzávetőleg 1500 négyzetméteres területen, 60 standon több mint 80 kiadó köteteivel várták az érdeklődőket a szervezők vasárnapig. A vásáron egyetlen magyar résztvevőként az Idea Könyvtér is képviselteti magát, de például angol és francia kiadványok, zenei lemezek, fejlesztő, oktató játékok és könyvbemutatók is tarkítják a kínálatot. A Román Közszolgálati Rádió, a Kolozsvári Rádió román szerkesztősége és a Gaudeamus csoport által szervezett könyvvásárt Bogdan Roșca, a Kolozsvári Rádió menedzsere, Emil Boc polgármester és az idei kiadás tiszteletbeli elnöke, Rodica Baconski író, műfordító nyitotta meg...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: Újvárad, 2022. április

Idei negyedik számával jelentkezik az Újvárad folyóirat, mely Ferdinandy György, Kerékgyártó István, Sós Timothy prózai művei mellett Márton Ágnes, Tamba Renátó, Ady András, Kiss László és Sall László verseit kínálja. Az Esszé rovat Demény Péter Olvasó-veduta című írását hozza. Ujvárossy László Ki volt Butak András? című szövege mutatja be a lapszám képzőművészt, a múlt év végén elhunyt kiváló grafikusképzőművészt. A Tandem rovatban a román világnapja apropóján ír a rovatgazda Magyarai Sára, valamint Pásztor Rita kisebbségkutató. [...] Cseke Péter Tamás a román társadalom énképéről faggatja az ukrainai események tükrében Péter László kolozsvári szociológust. Hasonló témában született Forgács Áron Világok harca című publicisztikája...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

A Bukovinából deportált zsidóknak állítanak emléket Szeretvásáron

Emléket állítanak a romániai Szeretvásáron a Bukovinából deportált zsidóknak, akiknek a névsorát a jeruzsálemi Jad Vasem holokausztintézetől kapta meg a szucsávi megyeszékhelyen működő Bukovina Nemzeti Múzeuma. Emil Ursu múzeumigazgató a lapnak elmondta: tavaly decemberben kezdődött meg az általa vezetett intézmény részlegeként működő Szeretvásári Történelmi Múzeum felújítása, amelynek során emlékfalat alakítanak ki, amelyen feltüntetik a történelmi Bukovina (Ukrajnához került) északi és (Romániához tartozó) déli részéből 1941 október 9-étől kezdődően elhurcolt zsidók neveit [...] fogja tartalmazni. [...] A romániai holokauszt tanulmányozásával megbízott, Elie Wiesel által vezetett nemzetközi történészbizottság 2004-ben közzétett jelentése a második világháborúban román fennhatóságú területeken elpusztított zsidók számát 280 és 380 ezer közöttire, míg az észak-erdélyi holokausztban elpusztultak számát 135 ezerre becsüli...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Okleveleket adtak át az erdélyi magyar közművelődés napján

Április 12-én ünnepeltük az erdélyi magyar közművelődés napját, amelynek keretében az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Maros megyei szervezete átadta az EMKE országos elnöksége által adományozott okleveleket. A délután 6 órakor kezdődő ünnepségnek a Maros Művészegyüttes Arany János utca 2. szám alatti székhelye adott otthont, ott köszöntötte az idei díjazottakat – Kovrig Magdolna erdőszentgyörgyi tanárnőt, rendezvényszervezőt, a helyi kulturális élet mindenesét és Szabó Józsefet, a

fehéregyházi Petőfi Múzeum igazgatóját – Barabási Attila Csaba, a Maros megyei EMKE elnöke, valamint Ábrám Zoltán, az EMKE országos alelnöke...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Boros Kinga nyerte az Egy sima – egy fordított drámafördítói pályázatot

Másodszorra is meghirdette drámaszöveg fordítói pályázatát a Debreceni Egyetemi Színház (DESZínház), az Egy sima – egy fordított nyertese pedig a sepsiszentgyörgyi születésű Boros Kinga egyetemi oktató, az MTA külső köztestületének tagja, dramaturg, színházi szakíró lett, aki bokros jellegével ellátott pályamunkájában Alexandra Felseghi Nu mai ține linia ocupată című darabját fordította magyarra. [...] „Dramaturgnak készültem, akadémiai pályán kötöttem ki. A színházi munka így csak alkalomszerűen része az életemnek, vagy ha az, hát más formában: szemináriumon, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem színházi karának hallgatóival merülök el élvezettel előadások, darabok, alkotói tervek közös megbeszélésében. Fordítani olyankor szoktam, amikor »muszaj<: megszólít egy darab, és jólesik párbeszédbe lépni vele...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Európa kulturális és nyelvi sokszínűségéről tanácskoztak Flensburgban

Az Európai Nemzetiségek Szövetségi Uniója (FUEN) múlt hétfőn tartotta az Európa kulturális és nyelvi sokszínűsége – modellek és kihívások című konferenciáját a németországi Flensburgban. A FUEN egy nemzetközi nem kormányzati szervezet, amelyet 1949-ben hoztak létre az Európa Tanács megalakításával összefüggésben. Európa-szerte 2019-ig 103 tagszervezete működött, képviselve az etnikai, nyelvi és nemzeti kisebbségeket. A konferenciát Vincze Loránt EP-képviselő, a FUEN elnöke nyitotta meg...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Könyvbemutató és fotókiállítás Washingtonban

2022. április 6-án, az Egyesült Államok hadba lépésének a 105. évfordulóján került sor Szalay-Berzeviczy Attila A nagy háború százéves nyomában (In the Centennial Footsteps of the Great War) című könyvének bemutatójára. A rendezvénynek és a hozzá kapcsolódó fotókiállításnak a washingtoni Doughters of American Revolution (DAR) koncertterme adott otthont. A szervezők részéről a Washingtoni Magyar Nagykövetség képviselőjével, Takács Szabolcs nagykövet úrral beszélgettünk, a könyv megszületéséről pedig a szerzőt kérdeztük. [...] Szalay-Berzeviczy Attila közgazdász, hadtörténész 8 évvel ezelőtt, az első világháború kitörésének centenáriumaán kezdett hozzá a könyvhöz. [...] Ez egy békeprojekt lett, nem a katonaság és a háború ünneplése. [...] ...nem archív, hanem mai képekkel szerette volna elmesélni a nagy háború történetét. 57 országba utazott el, több mint 200 000 fotót készített, hogy teljes körű képet adjon 1914-1918 történéseiről. Főként a legjelentősebb háborús emlékművekről, katonai temetőkről készített felvételeket, de olyan kompozíciókat is alkotott, amelyek visszaadják a háború izgalmas jeleneteit...” Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)

A londoni könyvvásáron folytatódott a kortárs magyar irodalom népszerűsítése

Ismét megrendezték a pandémia miatt két év kényszerpihenőre ítélt londoni könyvvásárt, melyet a The story is you szlogenel hirdettek a szervezők. A The London Book Fair méretében és fontosságában is a nemzetközi könyves szcéna egyik legnagyobb és legkiemelkedőbb eseménye. Az Olympia London kétszintes rendezvénycsarnokába a világ minden tájáról érkeznek kiadók, jogkereskedők, könyvügynökök és más könyvszakmabeliek. Az idei vásáron közel hatvan ország mutatta be irodalmát. Magyarországot az eseményen a Petőfi Kulturális Ügynökség képviselte saját standdal... [...] A magyar jelenléte a londoni Liszt Intézetel közösen szervezett irodalmi programok egyaránt tarkították, [...] a The Continental Literary Magazine fordító-szerkesztője, Owen Good beszélgetett az első szám két szerzőjével, Terék Anna költővel és Szántó T. Gábor íróval...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

A magyar kultúrát éltetik a nyugati szórványban a Széchenyi-egyetemen végzett pedagógusok

Argentínától Kanadáig, az Egyesült Államoktól Litvániáig tucatnyi országból vettek részt a Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kara által a diaszpórában magyar nyelvet és kultúrát tanítóknak szervezett továbbképzésen. Az [...] akkreditált programban idén 30-an szereztek oklevelet. [...] Az ünnepségen Kövecsesné Gósi Viktória, a Széchenyi István Egyetem Tanárképzési és Módszertani Főigazgatóság főigazgatója, a képzés szakmai megvalósítója [...] elmondta, hogy a mostani pedagógiai-módszertani tréning a XXI. században jelentkező problématerületekre, kihívásokra ad választ. Olyan korszerű módszertant közvetítenek, mely a kooperatív tanulást, az atipikus gyermekekkel kapcsolatos bánásmódot, a fejlesztő értékelést és a differenciált tanulászervezést, a projektpedagógiát, az érzelmiintelligencia-fejlesztést, a néphagyományok, népszokások komplex

feldolgozását, a magyar mint idegen nyelv tanításának korszerű módszereit, a drámapedagógiát, a pedagógiai tervezést, valamint a digitális oktatást helyezi a középpontba...” Forrás: Uni.hu: [teljes cikk >](#)

Interjú: Kitüntetést kapott Kovalszki Péter

Nagy öröm és büszkeség érte az amerikai diaszpórát: a márciusi nemzeti ünnep alkalmával Kovalszki Péter rangos elismerésben részesült. Az összmagyar összetartás elősegítése és a magyar-amerikai öntudat fejlesztése érdekében végzett munkáját Magyar Érdemrend Lovagkereszttel ismerte el az anyaország. [...] A kitüntetést Áder János köztársasági elnök úr eredetileg tavaly augusztus 20-a alkalmából adományozta Kovalszki Péternek, de az MBK elnöke akkor nem tudott jelen lenni az átadáson. Végül március 14-én, a Pesti Vigadóban vehette át az elismerést Kásler Miklós miniszter úrtól...” Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)

Videó beszélgetés: Két év halasztással ismét Hungarian Summit

Üzlet, oktatás, kultúra, sport, közösség. Ennek az öt területnek a bővkörében valósul meg az idei Hungarian Summit, az amerikai magyarok hiánypótló, grandiózus eseménye. Az öt éves jubileumát ünneplő HungarianHub elnöke, Pazaurek Piros a Bocskai Rádió adásában hatalmas izgalommal, ugyanakkor szakértelemmel beszélt a május 12-14-re kitűzött rendezvényről, amely az utóbbi két év egészségügyi helyzete miatt sokat váratott magára. A nem hagyományos fesztiválnak a floridai Museum of Art and Science ad otthont, a programok célja pedig, hogy hidak épüljenek olyan szereplők között, akik a jövőben elősegíthetik az amerikai-magyar kapcsolatokat...” Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)